

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 167/02-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. marca 2003 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránya a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť P. K., bytom S., zastúpeného advokátkou prom. práv. J. K., S., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 266/94 po 22. máji 2000, a takto

r o z h o d o l :

Právo P. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 266/94 po 22. máji 2000 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2002 doručená sťažnosť P. K., bytom S., (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátkou prom. práv. J. K., S., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 266/94.

Ústavný súd 13. novembra 2002 prijal sťažnosť navrhovateľa na ďalšie konanie uznesením sp. zn. III. ÚS 167/02 v časti namietajúcej porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 266/94 od 22. mája 2000, t. j. odo dňa doručenia nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 3/00-30 okresnému súdu, ktorým už raz bolo rozhodnuté o porušení vyššie uvedených práv v tomto konaní.

Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Preto ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, lebo vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Podpredseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 17. januára 2003. Podal v ňom chronológiu úkonov súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 266/94 a uviedol, že podľa jeho názoru od 22. mája 2000 nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti navrhovateľa, vyjadrenia podpredsedu okresného súdu a hlavne spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 266/94 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Predmetom konania je návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 156 609, 49 Sk M. K. _

Po doručení rozhodnutia ústavného súdu o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov okresný súd prvýkrát pojednával vo veci 26. júna 2000. Pojednávanie bolo odročené na neurčito, pretože k spisu bolo potrebné priložiť spis Exekútorského úradu JUDr. J. K. v B. B. sp. zn. Ex 93/98. Okresný súd listom z 3. júla 2000 žiadal súdneho exekútora o zapožičanie spisu a 11. októbra 2000 urgoval jeho zapožičanie. Exekútorský úrad 25. júla 2000 listom oznámil okresnému súdu, že spis sp. zn. Ex 93/98 bol ešte 1. júna 2000 predložený okresnému súdu. Túto skutočnosť ešte raz potvrdil exekútorský úrad 26. októbra 2000, a to formou úradného záznamu na okresnom súde. Okresný súd 1. marca 2001 vytýčil pojednávanie na 9. apríl 2001. Dňa 4. apríla 2001 bola okresnému súdu doručená žiadosť JUDr. M. J. (právnej zástupkyne žalovanej) o odročenie pojednávania určeného na 9. apríl 2001 a určenie nového termínu pojednávania po 30. apríli 2001. Pojednávanie, ktoré sa konalo 9. apríla 2001, bolo odročené na 3. máj 2001 z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania. Dňa 30. apríla 2001 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti navrhovateľa a jeho právnej zástupkyne na pojednávaní 3. mája 2001 s tým, že súhlasia, aby sa pojednávalo v ich neprítomnosti. Okresnému súdu oznámili, že v plnom rozsahu sa pridržiavajú vyjadrenia z 2. apríla 2001. Žiadali žalobe vyhovieť

a priznať trovy vyčíslené vo vyjadrení z 2. apríla 2001. Na pojednávaní 3. mája 2001 bolo vyhlásené uznesenie, ktorým okresný súd pripustil čiastočné späťvzatie žaloby o náhradu škody. Bol vyhlásený rozsudok, ktorým okresný súd rozhodol, že súd návrh navrhovateľa zamietla a účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Dňa 4. júna 2001 bolo okresnému súdu doručené odvolanie navrhovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 266/94 z 3. mája 2001. Okresný súd 6. júna 2001 uznesením uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Dňa 3. júla 2001 bol Krajskému súdu v Banskej Bystrici predložený spis s opravným prostriedkom, ktorý podal navrhovateľ. Krajský súd 12. júla 2001 vytýčil pojednávanie na 22. august 2001. Na základe žiadosti právnej zástupkyne navrhovateľa o zmenu termínu pojednávania určil krajský súd nový termín pojednávania na 20. február 2002. Krajský súd na pojednávaní, ktoré sa konalo 20. februára 2002, vyhlásil uznesenie, ktorým vrátil vec prvostupňovému súdu na rozhodnutie o priznaní svedočného pre svedka P. M. a vydanie dopĺňacieho rozsudku o náhrade preddavkových trov štátu. Dňa 7. marca 2002 bolo krajskému súdu doručené doplnenie odvolania navrhovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 266/94. Krajský súd 27. marca 2002 vrátil okresnému súdu spis bez meritórneho rozhodnutia o odvolaní ako predčasne predložený. Dňa 3. apríla 2002 okresný súd rozhodol uznesením č. k. 7 C 266/94-200 o priznaní svedočného svedkovi Mgr. P. M. a 11. júla 2002 predložil krajskému súdu spis s opravným prostriedkom. Dňa 25. septembra 2002 sa konalo pojednávanie na Krajskom súde v Banskej Bystrici. Na pojednávaní sa nezúčastnili účastníci konania a ich právni zástupcovia. Právna zástupkyňa navrhovateľa ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní. Súd pojednával v neprítomnosti účastníkov a ich právnych zástupcov. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 15 Co 2013/02, ktorý bol okresnému súdu doručený 5. novembra 2002, potvrdil rozsudok okresného súdu.

III.

Účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Iba prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby neodstráni a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech

účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní, ako to konštantne judikuje ústavný súd, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv (II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99 a ďalšie).

Navrhovateľ využil právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podal sťažnosť na zbytočné priet'ahy v konaní podľa § 6 ods. 1 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, čo mu však nezabezpečilo odstránenie stavu právnej neistoty vo veci, s ktorou sa obrátil na okresný súd.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pri kritériu „zložitost' veci“ ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o žalobnom návrhu na zaplatenie sumy 156 609, 49 Sk ústavný nehodnotil skutkovo a právne ako zložitú vec.

Pokiaľ ide o správanie navrhovateľa, ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možné považovať za také, ktoré by prispeli k predĺženiu konania.

Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd zistil, že v období od 26. júna 2000 (keď bolo odročené pojednávanie za účelom priloženia spisu) do 26. októbra 2000 boli urobené zbytočné úkony súvisiace so zabezpečením spisu, pretože spis sp. zn. Ex 93/98

Exekútorského úradu JUDr. J. K. v Banskej Bystrici sa nachádzal na okresnom súde. Toto obdobie však ústavný súd nepovažuje za zbytočné prietahy v konaní, pretože obdobie v trvaní štyroch mesiacov nie je prejavom takej nečinnosti, ktorá odôvodňuje vyslovenie zbytočných prietahov v tomto konaní a porušenia základného práva navrhovateľa. Mimo uvedeného obdobia konal okresný súd v zásade plynulo a jeho úkony neboli zjavne neúčelné.

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd nevyslovil porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v predmetnom občianskoprávnom konaní, tak ako ho garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navrhovateľ vo svojom návrhu žiada, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd nerozhodol o primeranom finančnom zadosťučinení ani iných prostriedkoch nápravy, pretože rozhodnutie o nich sa viaže na vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2003

